

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE DLA UCZNIĄ KLASY VIII

I. Wymagania edukacyjne

Pierwsze półrocze

Ocenę *celujący* otrzymuje uczeń, który:

1. ocenia poziom zaspokojenia swoich potrzeb i poczucie samorealizacji oraz zaangażowanie w działania grup społecznych,
2. aktywnie uczestniczy w określaniu strategii podczas gier dydaktycznych (rozwiązywanie konfliktów w grupach, autoprezentacja, prezentowanie postawy asertywnej, podtrzymywanie więzi społecznych w środowisku szkolnym i w rodzinie, postawa wobec mniejszości etnicznych),
3. projektuje swoją aktywność szkolną i pozaszkolną związaną z zainteresowaniem życiem społecznym i rodzinnym, także działalnością gospodarczą,
4. krytycznie ocenia przekazy medialne,
5. rozróżnia cechy systemu politycznego Polski i innych państw,
6. uczestniczy w realizacji projektów edukacyjnych
oraz spełnia wymagania na wszystkie oceny niższe.

Ocenę *bardzo dobry* otrzymuje uczeń, który:

1. uzasadnia konieczność przestrzegania prawa i norm społecznych oraz procedur w obszarze życia społecznego, gospodarczego, państwowego i narodowego,
2. na przykładach wyjaśnia znaczenie aktywności obywatelskiej, wspólnot narodowych i etnicznych, organizacji pozarządowych,
3. świadomy własnych predyspozycji rozwija swoją osobowość i planuje dalszą edukację mając na uwadze także przyszły zawód,
4. ilustruje przykładami procedury ustroju politycznego i gospodarczego,
5. wykorzystuje zdobyte informacje do uzasadnienia potrzeby odpowiedzialności obywatelskiej,
6. przejawia inicjatywę w rozwiązywaniu zadań grupy
oraz spełnia wymagania na wszystkie oceny niższe.

Ocenę *dobry* otrzymuje uczeń, który:

1. porządkuje zasady funkcjonowania grup społecznych, rodziny, wspólnoty narodowej, etnicznej, obywatelskiej, uzasadnia wpływ procedur demokratycznych na funkcjonowanie wspólnot i grup społecznych,
2. klasyfikuje pojęcia z dziedziny ekonomii i posługuje się nimi do opisanego zjawisk i procesów gospodarczych,
3. wybiera i proponuje strategie rozwiązywania konfliktów i prowadzenia autoprezentacji i skutecznej komunikacji,
4. na przykładach wyjaśnia czym jest współczesny patriotyzm i społeczeństwo obywatelskie, wyjaśnia genezę kodyfikacji praw obywatelskich, mniejszości narodowych, etnicznych,
5. rozważa na przykładach procedury powoływania polskich instytucji władz centralnych, uprawnienia władzy ustawodawczej wykonawczej i sędziowskiej,
6. planuje dalszą edukację
oraz spełnia wymagania na wszystkie oceny niższe.

Ocenę dostateczny otrzymuje uczeń, który:

1. wyjaśnia, że człowiek jest istotą społeczną, uzasadnia znaczenie zaspokojenia jego potrzeb, samorealizacji oraz konieczność socjalizacji, wymienia cechy grup społecznych, wspólnoty narodowej i etnicznej, społeczeństwa obywatelskiego,
  2. wymienia sposoby osiągania celów przez grupy społeczne, wspólnotę narodową, etniczną oraz społeczeństwo obywatelskie,
  3. w praktyce stosuje zasady skutecznej komunikacji,
  4. zna cechy państwa demokratycznego, procedury powoływania organów władzy,
  5. podejmuje próby analizy wyników sondaży,
  6. korzysta z przekazów medialnych, uzasadnia wpływ mediów na kształtowanie się opinii publicznej
- oraz spełnia wymagania na wszystkie oceny niższe.**

Ocenę dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

1. wymienia funkcje rodziny, szkoły, zna prawa i obowiązki dziecka oraz ucznia, prawa i obowiązki obywatelskie oraz mniejszości narodowych i etnicznych,
2. wymienia cechy państwa demokratycznego, zasady ustroju zawarte w konstytucji, stosuje w wypowiedziach pojęcia opisujące zasady ustroj Polski, podział władz, ich uprawnienia,
3. zna rodzaje mediów, na przykładach wskazuje funkcje mediów i reklamy,
4. zna zasady sporządzania budżetu domowego,
5. opisuje procedurę składania reklamacji,
6. wypowiada się przestrzegając zasad poprawnej komunikacji.

Drugie półrocze

Ocenę celujący otrzymuje uczeń, który:

1. ocenia wpływ społeczeństwa lokalnego na decyzje władz samorządowych,
  2. ocenia znaczenie inicjatyw społecznych w zakresie powoływania i kontroli samorządu terytorialnego, społeczeństwa obywatelskiego, przestrzegania prawa i bezpieczeństwa nieletnich, rozwiązywania problemów współczesnego świata,
  3. klasyfikuje organizacje międzynarodowe,
  4. wykorzystuje przekazy medialne do wypowiedzi na temat aktualnych wydarzeń, krytycznie ocenia przekazy medialne,
  5. interesuje się społecznymi inicjatywami w lokalnym środowisku,
  6. ocenia swoje możliwości zaangażowania się na rzecz pożytku publicznego i projektuje własną aktywność w organizacjach non profit
- oraz spełnia wymagania na wszystkie oceny niższe.**

Ocenę bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

1. uzasadnia znaczenie samorządu terytorialnego, zna procedury wyborów samorządu terytorialnego,
  2. na przykładach ilustruje znaczenie organizacji międzynarodowych,
  3. zna mechanizmy współdziałania państw w ramach organizacji międzynarodowych i kontroli przestrzegania praw człowieka w na świecie,
  4. lokalizuje w czasie i przestrzeni konflikty zbrojne i problemy współczesnego świata,
  5. wykorzystuje zdobyte informacje do wypowiedzi na temat aktualnych problemów społeczności lokalnej i spraw międzynarodowych,
  6. realizuje swoje zadania w grupie
- oraz spełnia wymagania na wszystkie oceny niższe.**

Ocenę *dobry* otrzymuje uczeń, który:

1. opisuje inicjatywy obywatelskie w społecznościach lokalnych, uzasadnia konieczność aktywności obywatelskiej,
2. rozważa na przykładach procedury powoływania instytucji samorządu lokalnego i ich uprawnienia,
3. na przykładach opisuje zadania służb mundurowych,
4. klasyfikuje prawa dziecka, człowieka, instytucje związane z kontrolą ich przestrzegania oraz organizacje międzynarodowe,
5. podejmuje próbę oceny stopnia skuteczności rozwiązywania przez organizacje międzynarodowe problemów współczesnego świata, uzasadnia swoje stanowisko przedstawiając argumenty,
6. znajduje informacje o bieżących wydarzeniach z życia publicznego i korzysta z nich do kształtowania tożsamości narodowej, społecznej i obywatelskiej
oraz spełnia wymagania na wszystkie oceny niższe.

Ocenę *dostateczny* otrzymuje uczeń, który:

1. wyjaśnia na czym polega samorządność, zna procedury wyborów do samorządu terytorialnego i zadania samorządu gminnego, powiatowego, wojewódzkiego, wskazuje zależności między nimi,
2. wymienia korzyści wynikające z przynależności państw i społeczności do organizacji międzynarodowych,
3. wskazuje na mapie obszary występowania współczesnych konfliktów zbrojnych,
4. wymienia kodyfikacje praw człowieka, uzasadnia konieczność ich przestrzegania,
5. poszukuje konkretnych informacji w mediach,
6. uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi korzyści w wielu dziedzinach
oraz spełnia wymagania na wszystkie oceny niższe.

Ocenę *dopuszczający* otrzymuje uczeń, który:

1. zna instytucje samorządu terytorialnego i wie jakim sprawom obywateli służą poszczególne urzędy,
2. wymienia główne kierunki polityki zagranicznej Polski i nazwy instytucji odpowiedzialnych za jej prowadzenie,
3. nazywa rodzaje problemów współczesnego świata, konfliktów zbrojnych i obszary ich występowania, podejmuje próby wskazania tych obszarów na mapie,
4. wylicza zadania organów Organizacji Narodów Zjednoczonych i Unii Europejskiej oraz innych wybranych organizacji międzynarodowych,
5. wymienia prawa i obowiązki obywateli Unii Europejskiej,
6. z powodzeniem podejmuje próby samodzielnej wypowiedzi ustnej i pisemnej, dzieli się przemyśleniami na temat możliwości oddziaływania młodych ludzi na rozwiązywanie problemów współczesnego świata.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych:

1. odpowiedź ustna,
2. kartkówka,
3. sprawdzian,
4. praca na lekcji indywidualna i praca w grupach.

III. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych:

1. odpowiedź ustna z zakresu 2 tematów wstecz,
2. pisemna kartkówka z zakresu 2 tematów wstecz,

3. pisemny sprawdzian ze wskazanego zakresu materiału, zapowiedziany tydzień przed wyznaczonym terminem (do tygodnia od wpisania przez nauczyciela ocen do dziennika elektronicznego- możliwość poprawy oceny niedostatecznej i dopuszczającej oraz pisania sprawdzianu przez uczniów nieobecnych w terminach ustalonych indywidualnie z uczniami),
4. przedstawienie rezultatów wykonanej przez ucznia indywidualnej pracy na lekcji i pracy w grupach w formie ustnej lub pisemnej (np. karta pracy, zapis w zeszytcie) lub prezentacji.

IV. Warunki i tryb ustalenia wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

IV.A Warunki:

1. pisanie przez ucznia wszystkich sprawdzianów i większości kartkówek,
2. udokumentowane próby poprawiania sprawdzianów lub ich pisania w przypadku nieobecności, w terminach ustalonych z nauczycielem,
3. systematyczne prowadzenie przez ucznia zeszytu przedmiotowego.

IV.B Tryb:

1. wystąpienie ucznia do nauczyciela z zawierającą uzasadnienie pisemną prośbą, o przeprowadzenie pisemnego testu sprawdzającego, w terminie do dwóch dni od otrzymania informacji o przewidywanej ocenie rocznej,
2. uzyskanie zgody nauczyciela, pod warunkiem spełnienia przez ucznia warunków określonych w punkcie IV.A,
3. przygotowanie przez nauczyciela zadań do części pisemnej i ustnej sprawdzających wiedzę i umiejętności z zakresu obejmującego materiał z całego roku szkolnego,
4. przystąpienie ucznia do sprawdzianu w terminie wyznaczonym przez nauczyciela,
5. ustalenie oceny rocznej o którą ubiegał się uczeń, w przypadku otrzymania ze sprawdzianu oceny co najmniej takiej o którą się ubiegał,
6. w przypadku ustalenia na sprawdzianie oceny niższej niż przewidywana przez nauczyciela, potraktowanie oceny jako bieżącej ze sprawdzianu i możliwość obniżenia oceny rocznej.